

Temaris de CCNN i CCSS adaptats a Lectura Fàcil

<https://sites.google.com/a/xtec.cat/manuals-lf/>

La classificació dels animals 1:
Els animals vertebrats

Autoria: Piedad Dolores Martín

Amb la col·laboració del CEE
Escola Vida Montserrat

Aquest tema segueix les pautes internacionals per a materials de Lectura Fàcil adreçats a persones amb dificultats lectores. L'Associació Lectura Fàcil l'ha validat amb el seu logotip.

Coordinació: Marta Ana Vingut Riggall

La classificació dels animals 1: Animals vertebrats

Els animals es classifiquen de diferents maneres.

Normalment els classifiquem en vertebrats i invertebrats.

Aquesta classificació separa els animals en 2 grups segons tinguin o no tinguin esquelet intern.

Els que tenen esquelet es diuen animals vertebrats.

Els animals que no en tenen es diuen invertebrats.

Els animals vertebrats

Els vertebrats són els animals que tenen un **esquelet** intern.

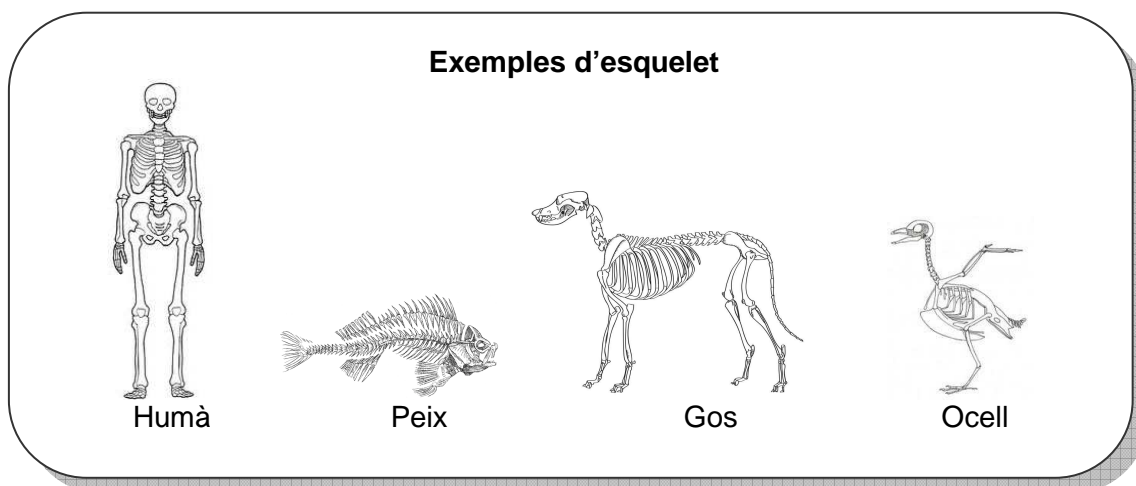
L'esquelet està format per ossos.

El cos dels animals vertebrats es divideix en 3 parts: crani, columna vertebral i extremitats.

L'esquelet dels vertebrats sosté o aguanta el cos i protegeix els òrgans més importants: el cervell i el cor.

Els animals vertebrats es classifiquen en 5 grups:

1. Amfibis
2. Peixos
3. Rèptils
4. Ocells
5. Mamífers

Classificació dels animals vertebrats

1. Amfibis

Els **amfibis** són animals **ovípars**

(això vol dir que neixen d'ous).

Els amfibis ponen els ous a l'aigua.

Quan neixen, s'anomenen **capgrossos**.

Tenen cap i cua, i no tenen potes.

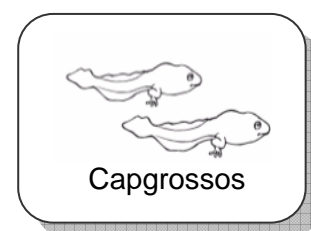
Viuen a l'aigua i es mouen nedant.

Tenen respiració branquial.

Això vol dir que respiren per **brànquies**.

Les brànquies són l'òrgan respiratori dels animals aquàtics

i serveixen per agafar l'oxigen de l'aigua.

El cos dels amfibis pateix un canvi per fer-se gran.

Aquest canvi es diu **metamorfosi**.

Els amfibis adults tenen potes i viuen a terra.

Tenen la pell humida i pot canviar de color.

La pell té una funció molt important perquè regula la temperatura del cos.

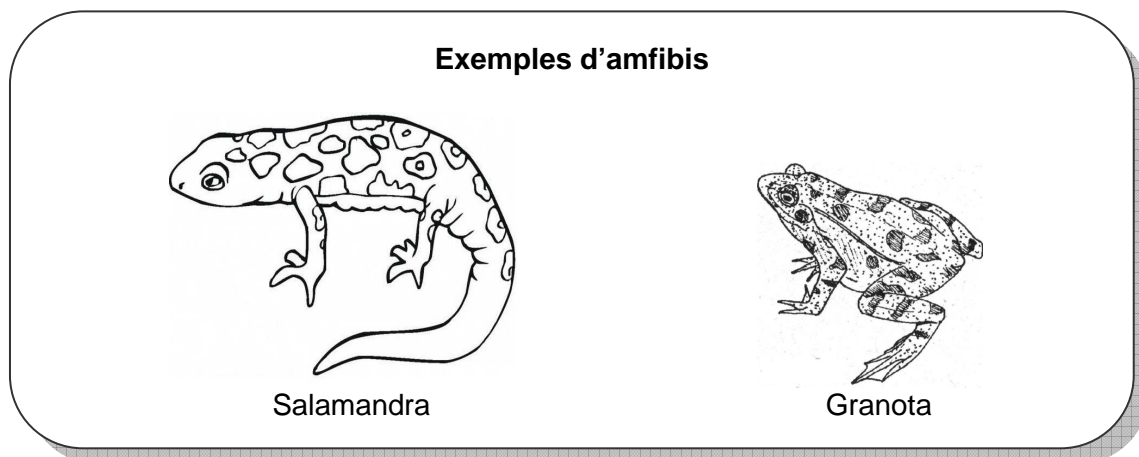
La pell també els serveix per respirar
(tenen **respiració cutània**).

Els amfibis també respiren per pulmons
(es diu **respiració pulmonar**)

Els amfibis són carnívors.

S'alimenten d'insectes, cucs i altres animals petits.

Alguns exemples d'amfibis són la granota, la salamandra o el tritó.

2. Peixos

Els **peixos** són animals vertebrats.

Tenen extremitats en forma d'**aletes** i cua.

Tenen el cos recobert d'escates
que protegeixen i aïllen el seu cos.

Neixen d'ous. Són ovípars.

Viuen a l'aigua i respiren per brànquies.

Els peixos es desplacen nedant.

S'alimenten d'altres peixos o d'algues
o també de restes de **plàncton**.

El plàncton són restes microscòpiques
d'altres animals i vegetals que hi ha a l'aigua.

Els peixos poden viure en aigua dolça o salada.

L'**aigua dolça** es troba al rius, estanys i llacs.

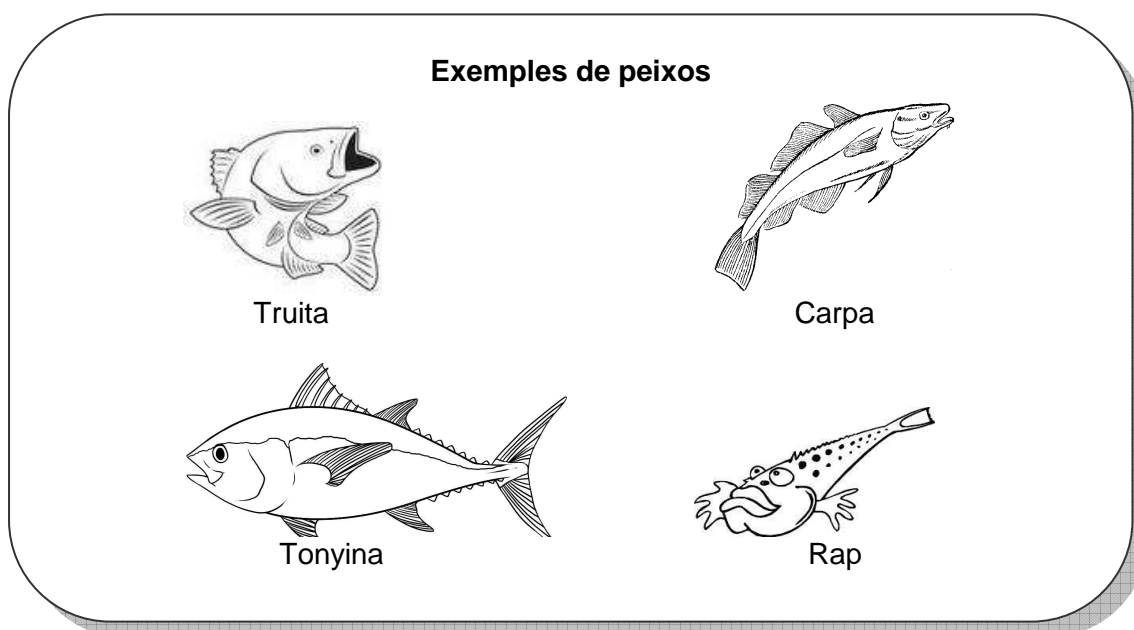
L'**aigua salada** es troba als mars, oceans i glaceres.

Alguns peixos d'aigua dolça són:

la carpa, la truita, el barb o la perca.

Alguns peixos d'aigua salada són:

la tonyina, el lluç, el bacallà, la sardina o el rap.

3. Rèptils

Els rèptils són animals vertebrats.

Alguns tenen potes curtes i molt fortes i altres no en tenen.

Els rèptils tenen el cos cobert d'escates.

La majoria de **rèptils** neixen d'ous. Són ovípars.

Respiren per pulmons.

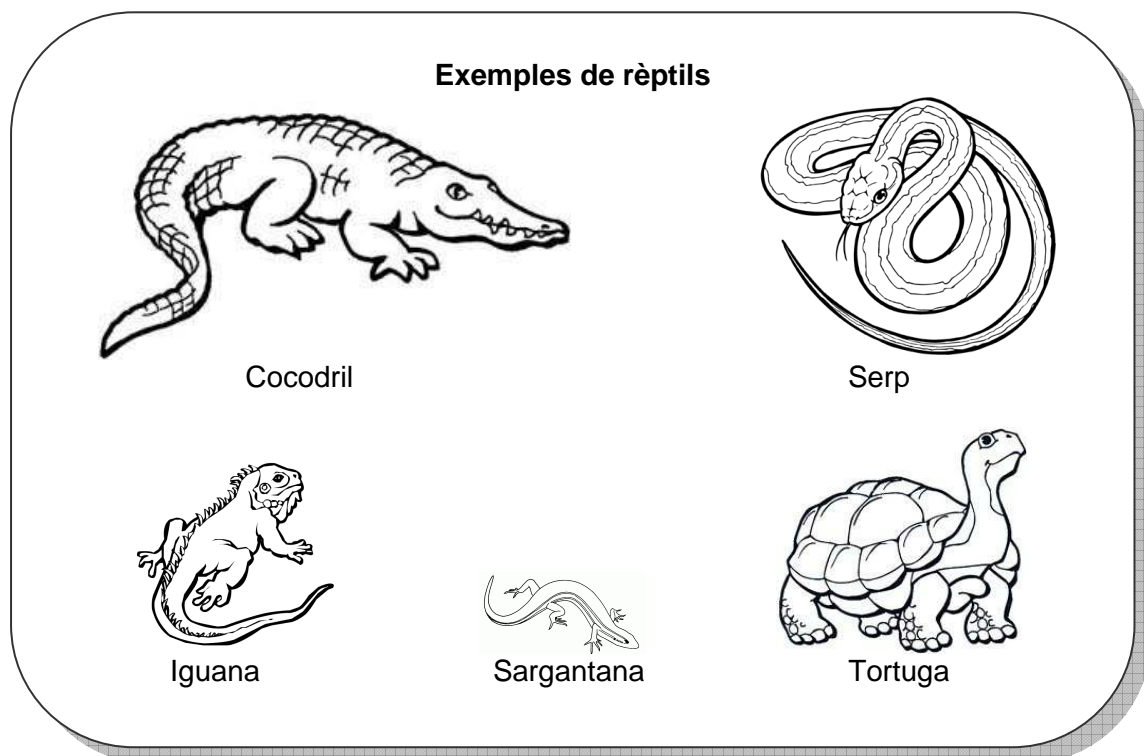
Es desplacen **reptant**. Reptar vol dir arrossegar-se.

La majoria de rèptils viuen a terra

però alguns també poden viure a l'aigua.

Els rèptils s'alimenten de diferents maneres.
 Poden ser carnívors, insectívors o herbívors:

- Els **carnívors** com els cocodrils, les serps i els caimans mengen carn
- Els **insectívors** com els dragons i les sargantanes mengen insectes
- Els **herbívors** com les tortugues i les iguanes mengen vegetals.

4. Ocells

Els **ocells** són animals vertebrats.
 Tenen el cos recobert de **plomes**.
 Les extremitats davanteres són **ales**
 i les extremitats del darrere són potes.
 Neixen d'ous. Són ovípars.

Construeixen nius per pondre ous i criar.

Respiren per pulmons.

La majoria d'ocells es desplacen volant.

Els ocells utilitzen les ales per **volar**

però alguns no volen perquè tenen les ales curtes

o perquè pesen massa i no poden enlairar-se.

Els ocells que no volen es desplacen caminant o nedant.

Els que caminen o corren es diuen corredors

i els que naden es diuen nedadors.

- Exemples d'ocell volador són: el rossinyol i la cigonya.
- Exemples d'ocell corredor són: l'estruc i l'emú.
- Exemples d'ocell nedador són: els ànecs i les oques.

Els ocells mengen amb el **bec**.

La forma del bec depèn del tipus de menjar.

Segons la forma del bec, els ocells poden ser:

- **Insectívors:** mengen insectes de forats o roques.

Els ocells insectívors tenen el bec prim i llarg
com el pit-roig.

- **Granívors:** mengen gra i llavors de terra (són herbívors).

Per menjar gra tenen el bec dur i curt
com la cadenera i el colom.

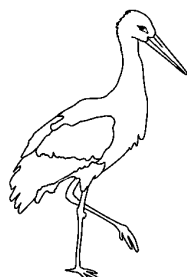
- **Carnívors:** mengen peixos a l'aigua.

Tenen el bec en forma de cullera
com l'ànec, l'oca i el berrat pescador.

- **Rapinyaires:** mengen carn morta (també són carívors).

Tenen el bec gros, corbat i fort
com el voltor i l'àguila.

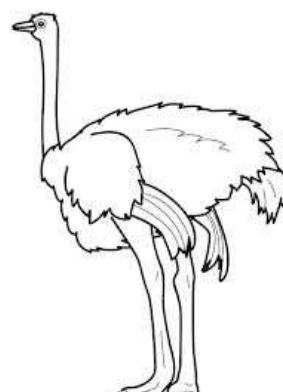
Exemples d'ocells

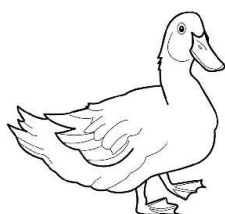
Cigonya

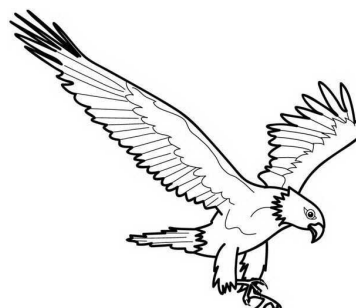
Rossinyol

Estruç

Ànec

Àguila

5. Mamífers

Els **mamífers** són animals vertebrats **vivípars**.

Això vol dir que no neixen d'ous
i que creixen dins de la mare fins que neixen.

Els mamífers tenen el cos cobert de **pèl**

i respiren per pulmons.

Quan són petits, **mamen**.

Això vol dir que s'alimenten de la llet de la mare.

La llet surt de les mamelles.

Quan són grans, els mamífers canvien de menjar.

Poden ser carnívors, herbívors o omnívors:

- Els **carnívors** com el lleó o la foca mengen carn o peix.
- Els **herbívors** com la vaca o el conill mengen vegetals.
- Els **omnívors** com l'ós o l'home mengen tot tipus d'aliments.

La majoria de mamífers són **terrestres**

(això vol dir que viuen a terra).

Tenen potes i es desplacen caminant, com el gos,
o saltant, com els cangurs.

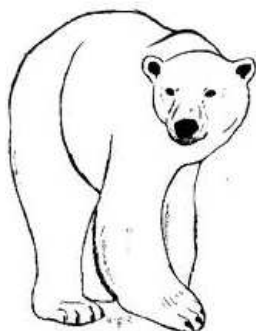
Alguns mamífers són **aquàtics** i viuen a l'aigua.

Tenen aletes i es desplacen nedant com el dofí o la balena.

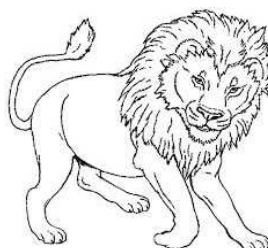
Altres mamífers són **voladors**.

Tenen ales i es desplacen volant com el ratpenat.

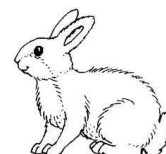
Exemples de mamífers

Ós

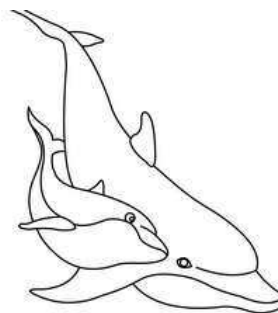
Lleó

Conill

Ratpenat

Dofí

Activitats de comprensió lectora

1. Completa:

- Els animals que mengen carn es diuen _____
- Els animals que mengen herba o vegetals es diuen _____
- Els animals que mengen carn i vegetals es diuen _____
- Els animals que neixen d'ous es diuen _____
- Els animals que no neixen d'ous es diuen _____

2. En quantes parts es separa el cos dels animals vertebrats? _____
Quines parts són? _____

3. La metamorfosi és el procés que travessen alguns animals per a fer-se adults. Intenta explicar aquest dibuix amb les teves paraules:

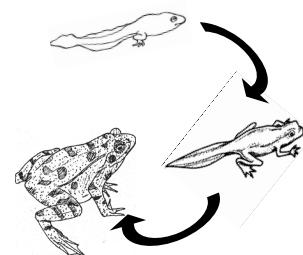

---

4. Què creus que ens passaria a les persones si no tinguéssim esquelet?

---

5. Uneix amb fletxes cada òrgan amb el tipus de respiració corresponent:

Brànquies

Respiració Pulmonar

Pulmons

Respiració Cutània

Pell

Respiració Branquial

6. Completa el següent quadre:

	Extremitats	Cobertura de la pell	Respiració	Desplaçament	Entorn de vida
Amfibis					
Peixos					
Rèptils					
Ocells					
Mamífers					

7. Per què una persona no pot ser un animal aquàtic?
Argumenta la teva resposta.

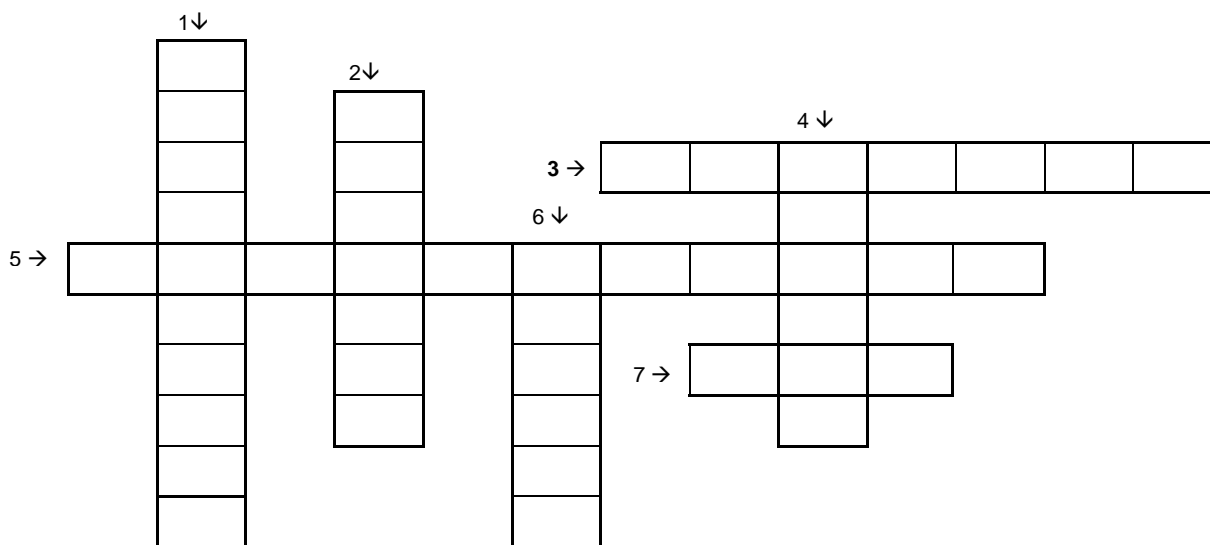

---

8. Resol els mots encreuats:

1. Nom del grup d'animals que tenen esquelet intern
2. Recobriments que protegeix la pell dels peixos
3. Nom d'un amfibi quan neix
4. Recobriments que protegeix la pell dels ocells
5. Procés de canvi que travessa el cos dels amfibis
6. Nom dels animals que neixen d'ous
7. Nom de la boca de l'ocell

9. De què s'alimenten els amfibis? _____
 Què creus que passaria si els amfibis desapareguessin?

_____

_____

_____

10. Busca la informació i contesta:

- Quins animals respiren per brànquies? _____
 _____
- Quins animals respiren per pulmons? _____
 _____
- Quins animals respiren per la pell? _____
 _____